

BAKI DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

**“ELM VƏ GƏNCLİK” MÖVZUSUNDA KEÇİRİLƏCƏK
BAKI VƏ REGION GƏNCLƏRİNİN I ELMİ
KONFRANSI**

P R O Q R A M I

20 aprel 2023-cü il

Bakı şəhəri

20 aprel 2023-cü il
KONFRANSIN AÇILIŞI – 10⁰⁰

GİRİŞ SÖZÜ   **Hüseyn Məmmədov**

ÇIXIŞLAR   **Mais Süleymanov**

Afət Məmmədova

Züleyxa Qənbərova

Sevinc Hübətova

Əfsanə Surxaylı

Ələkbər Hüseynzadə

Orxan Güləhmədov

KONFRANSIN TƏŞKİLAT KOMİTƏSİ:

SƏDR:

Hümbətova Sevinc	Biologiya fakültəsi zoologiya və fiziologiya kafedrasının dosenti
-------------------------	---

SƏDR MÜAVİNİ:

Qənbərova Züleyxa	Biologiya fakültəsi bakalavriat səviyyəsi üzrə IV kurs tələbəsi
--------------------------	---

ÜZVLƏR:

Surxaylı Əfsanə	Texnologiyaların transferi və innovasiyalar şöbəsinin müdiri
------------------------	--

Qazıyeva Leyla	Biologiya fakültəsi bakalavriat səviyyəsi üzrə IV kurs tələbəsi
-----------------------	---

Həmidova Sara	Xəzər Universiteti "Təbiət elmləri və mühəndislik" fakültəsinin bakalavriat səviyyəsi üzrə IV kurs tələbəsi
----------------------	---

Əhmədova Könül	Fizika fakültəsi bakalavriat səviyyəsi üzrə II kurs tələbəsi
-----------------------	--

Şuşayev Cavidan	Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi bakalavriat səviyyəsi üzrə IV kurs tələbəsi
------------------------	---

Məlikova Sima	Sosial elmlər və Psixologiya fakültəsi bakalavriat səviyyəsi üzrə II kurs tələbəsi
----------------------	--

Muradlı Nərmin	Bakı Pataloji Mərkəzinin biologu
-----------------------	----------------------------------

KONFRANSIN PROQRAM KOMİTƏSİ:

SƏDR:

Afət Məmmədova Biologiya fakültəsinin dekanı

ÜZVLƏR:

-
- Bəxtiyar Paşayev** BDU-nun Fizika fakültəsinin dekanı
Fuad Kərimli BDU-nun Kimya fakültəsinin dekanı
Pərvin Zülfüqarova BDU-nun Biologiya fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini
Şəhla Hacıyeva BDU-nun Fizika fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini
Qızılgül Abbasova BDU-nun Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini
Şırmayıl Bağirov BDU-nun Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini
Aytəkin Əfəndiyeva BDU-nun Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini
Rəşid Əliyev BDU-nun Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin Riyazi analiz kafedra müdiri
Mübariz Xəlilov BDU-nun Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin İnformatika kafedrasının müdiri
Məmməd Rəcəbov BDU-nun Fizika fakültəsinin Nəzəri fizika kafedrasının müdiri
Sevda Tahirli BDU-nun Biologiya fakültəsinin Botanika və Bitki fiziologiyası kafedrasının dosenti
Nurlan Əmrahov BDU-nun Biologiya fakültəsinin Molekulyar biologiya və biotexnologiyalar kafedrasının müəllimi
Emiliya İgidova BDU-nun SEP-in Psixologiya kafedrasının müəllimi
Lalə Cabbarova BDU-nun Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin Sosial və pedaqoji psixologiya kafedrasının dosenti
Ələkbər Hüseynzadə BDU-nun Kimya fakültəsinin Sənaye kimyası elmi-tədqiqat laboratoriyasının müdiri

- Orxan Güləhmədov** BDU-nun Tədqiqat İnkişaf və
İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik
Mərkəzinin Nanoaraşdırmalar elmi-
tədqiqat laboratoriyasının kiçik elmi işçisi
- Ülviyyə Yolçuyeva** NKPI-nun “Spektroskopik analiz”
laboratoriyasının müdiri
- Natavən Baxşəliyeva** BDU-nun Genetika kafedrasının müəllimi

PLENAR İCLAS

Kim Jiseok

Triboelectric Nanogenerators (TENGs): a novel energy harvesting idea from an old and well-known phenomenon

BÖLMƏ 1

İnsan və bioloji aləm

20 aprel 2023. Saat: 12⁰⁰ (Biologiya fakültəsi otaq 101)

İclasın sədri : Hübətova Sevinc

Katib : Bayramova Səadət

Mürsəl Nigar

Morphometric structure of the cenopopulations of iris reticulata m. bieb. in the north-eastern part of the greater caucasus

Təhməzli E.K., Əkbərova Ben-Tsvi G.H*

Azərbaycan populyasiyasında qlükoza – 6 – fosfat dehidrogenaza enzim defisitinin genetik səviyyədə tədqiqinin əhəmiyyəti

Rəhimov R.Q., Mustafayeva S.E., Mehdiyeva S.P.*

Haynatritikum x yumşaq buğda kombinasiyasına məxsus f1 hibridlərdə meyoza prosesinin tədqiqi

Muradalızadə F.M.

Leatiporus Sulphureus göbələyinin bioloji aktiv maddələlərin produsenti kimi səciyyəlandırilməsi

Mustafayeva S.E., Rəhimov R.Q., Əliyeva A.C.*

Yumşaq buğdalarla (*triticum aestivum* L.) əvəzolunmuş buğda-
çovdar xətləri arasındakı f1 hibridlərdə fertillik dərəcəsinin tədqiqi

Abbasova S.F., Babayeva S.M.*

Str markerləri populyasiya analizi və məhkəmə-tibbi
ekspertizasında əsas vasitə kimi

Qasımzadə G.T., Vəliyeva L.İ.*

Helikostatin 4 neuropeptidinin pro3-tyr4-ser5-phe6 fraqmentinin
kiçik enerjili konformasiyalarının hesablanması

Yusifova G.T., Mamedov T. H.*

Increasing recombinant protein production in *Nicotiana*
Benthamiana plant by optimizing growth conditions

Məmməd həsənova S.N., Sultanova N.F.*

Some biochemical changes in the leaves of potato induced by
meloidogyne spp

**Нагиева Б.А, Ахундова Л.А., Маджидова Ш.Г., Мустафаев
Н.Ш.*, Гусейнова И.М.**

Первичное исследование vntr тип (rs2234663) полиморфизма
гена *il1rn*, кодирующего антагониста рецептора
интерлейкина-1 (*il1ra*)

Şirinova A.N., Mirzəyev.M.Ş.*

Regionlarımızdan toplanmış kartof nümunələrinin məhsuldarlıq
göstəricilərinin qiymətləndirilməsi

Kərimova Q.V.

Zeytun bitkisi (*Olea Europaea* L) və onun əhəmiyyəti

Abdullayeva S.A., Khalilov R.I.*

Application of CRISPR/CAS9 based- gene regulation on hiv-1/aids
treatment

Malikzada J.K., Mehdizada. S.Q.*

The important role of the Epstein-Barr Virus (ebv) in human
cancers

Alizada S.R., Amrahov N.R.*

The role of gendicine: rAd-p53 in cancer therapy

Aghazada G.A., Amrahov N.R.*

Targeting hexokinase II by RNA interference in cancer cells

Alishova G.S., Salayeva S.J.*

Genomics and precision therapy

Musayeva N.Y., Salayeva S.C.*

Epigenetik dəyişikliklər və xərçəng

Jabbarzada R.N., İsayilova A.E.*

Cancer immunotherapy with mRNA-based Dendritic cell vaccines

Kərimova İ.K., Hüseynova N.T.*

Tibbdə yeni çağ: insan genetikası və genetik xəstəliklərin tədqiqi

Vəliyev E.R., Zülfüqarova P.Ə.*

Gənliyin bioloji açarı-sirtuinlər

Ələkbərli Ə.M.

Innovation for healthcare system – wireless ECG and pulse oximetry device method, application research and importance

Fazilova F.A., Məmmədova N.T.*

The Effects of Naegleria fowleri Infection on the Central Nervous System: A Neurobiological Analysis

Əliyeva N.E., Abbasov M. Ə.*

Bal arısı: Genom tədqiqatları fonunda eusosial davranışlar

Rəhimova R.E., Əsgərova S.Ə.*

İlanlarda istiliyin tənzimlənməsi və bədən temperaturu

Cəbrayilova F.C.

Yırtıcılar dəstəsinin (Carnivora) ov strategiyası və adaptasiyası

Mirzəyeva G.R., Allahverdiyeva A.M., Sultanova N.F.*

Physiological alterations in the leaves of potato plants induced by root knot nematodes (rkns)

Şahbazov E.C., Samirə Ş.M.*

Maya göbələklərinin müxtəlif şəkərlərə münasibəti

Məmmədova D.Ş., Quliyeva .S.M* FİZİKA

Göbələklər və Aktinomisetlər tərəfindən biosintez edilən nanohissəciklər və onların tibbdə tətbiqi

Qədirov H.V., Baxşəliyeva N.Z.*

İnsanda tüklərin reduksiyasının təkamülü

Sultanova G.B., Ocaği C.M.*

Rekombinant DNT texnologiyası və onun tətbiq sahələri

İbrahimova Ə.E., Namazov A.Z.*

Abşeronda meyvə bitkilərində selikli alma mişarcısı (caliroa cerasi) və qanlı mənənə (eriosoma lanigerium hausm) zərərvericilərinin yayılmasına dair

BÖLMƏ 2

Nəzəri və tətbiqi fizika məslələri

20 aprel 2023. Saat: 12⁰⁰ (Fizika fakültəsi otaq 316)

İclasın sədri: Hacıyeva Şəhla

Katib: Güləhmədov Orxan

Həşimli Z.İ., Məmmədov Ş.Ə.*

ADS/KXD-nin yumşaq divar modelində $f_2(1344)$ mezon nuklon-nuklon qarşılıqlı təsir sabiti

Mirzəyeva Ş.E., Ələkbərov Ş.Ş.*

UB şüalandırmanın pvx və $pvx+al_2o_3$ kompozitlərinin dielektrik nüfuzluğuna və dielektrik itkilərinə təsiri

Məmmədova A.H., Abdullayev S.Q.*

Elektron-pozitron səpilməsində Hiqqs bozonun yaranması

Əlizadə F.E., Məmmədov V.U.*

p-GaAs/n-Cd_{1-x}Zn_xS_{1-y}Tey heteroqeyidlərin düzləndirmə əmsalına müxtəlif rejimlərdə termik işlənmənin təsiri

Abdullayev T.N., Pənahov Q.M.*

Müxtəlif məsələli mühitlərdə istilik vurmada yaranan itkilər

Hüseynli M.F., Gulahmadov O.G.*

Investigation of the application of hybrid energy systems based on triboelectric nanogenerators to smart transport technologies

Hajiyev A.R., Gulahmadov O.G.*

Investigating the application of triboelectric nanogenerators for health monitoring of people in everyday life

Əlizadə M.Ə., Orucov A.K.*

Karbon monotəbəqəsi ilə örtülmüş Reniumun alınması və onun integral şüalanma əmsalının təyin edilməsi

Abdulxalıqova N.A., Mikayılova A.A., Paşayev B.G.

Hemodezin molekulyar xarakteristikaları

Məsimova A.İ., Addayeva Z.R., Şirinova H.A.*

Si vəSiO₂ nanohissəciklərinin lüminessensiya xassələri

Xudayeva A.H., Məmmədyarova S.C.

Daldırma yolu ilə nazik təbəqənin alınması

Məmməd Z.İ., Əhmədov A.İ.*

Hülten potensialı sahəsində Şredinger tənliyinin bağlı həlləri

Rzazadə Z.A., Bağirov R.M.*

Dəmir ionlarının bitki mənşəli meloninlərlə kompleks birləşmələrinin elektrik keçiriciliyi

Dadaşova İ.İ., Orucov A.K.*

İndium atomlarının və ionlarının reniumun (1010) üzündən buxarlanma istiliklərinin təyini

BÖLMƏ 3

Ətraf aləm kimya yanaşması ilə

20 aprel 2023. Saat: 12⁰⁰ (Kimya fakültəsi otaq 381)

İclasın sədri: Hüseynzadə Ələkbər

Katib: Quliyev Ruslan

İsazadə A.F., Məmmədova U.Ə., Əsədov M.M., Zeynalov N.A.*

Yeni polimer-metal komozitlərin iştirakı ilə aşağı temperaturda n-alkanların (n-c6-c8) oksidləşməsi

Айдынова Ш.Я., Маммадова Т.А.*

Применение кислородсодержащих добавок для улучшения качественных показателей дизельных топлив

Абасова У.А., Гасанов А.А.*

Исследование кинетических закономерностей взаимодействия полихлорсодержащих 2,5-дигидрофуранонов-2 с различными фенолами

Ismayilova S.İ., Huseynzada A.E., Hasanova U.A.*, Israyilova A.A., Yusubov N.N., Ismayilov V.M., Akhundova M.A., Muradova F.M

Synthesis of new 3,5-dibromosalicylaldehyde based azomethines and their modification with silver nanoparticles

Alizadeh F.T., Huseynzada A.E., Yolchuyeva U.C.*, Hasanova U.Ə., Abbasov V.M.

Synthesis of ether containing amide and evaluation its biological activities

Azimova G.R., Zulfugarova S.M.*

The effect of microwave exposure on the synthesis of ferrite catalysts for oxidation of carbon monoxide

Rüstəmovə A.H., Abdullayeva K.S.*

Tullantı suların adsorbsiya üsulu ilə ağır metal ionlardan ağır yonqarı ilə təmizlənməsi

Niftəliyeva S.A., Bağırova N.N.*

Neft məhsulları ilə çirklənmiş torpaqların fitoremediasiya üsulu ilə təmizlənməsi

Əsgərova L.İ., Cavadova X.A.*

Dəniz suyunun şirinləşdirilməsi məqsədilə bw30-400 qurğusu ilə membran üsulun tətbiqi

Əliyeva S.M., Gülləlov Ö.M.*

Gübrələrdən səmərəsiz istifadənin insan sağlamlığına təsiri

İslamov E.H., Fərzəlizadə Ş.Ə., Səfərli N.T., Əsədova R.Ə*

Ekoloji cəhətdən təmiz batareya texnologiyaları üçün davamlı materiallar

Alışlı.T.R, Salahov.E.Q, Həsənova.L.E, Əsgərzadə.E.E*

Bakı Şəhərinin tıxaclı ərazilərində nəqliyyat vasitələrindən havaya buraxılan Karbon qazının atmosferdən təmizlənməsi

Hüseynova S.İ., Məmmədova S.E., Rəhimov R.A.*

Oksiprolləşmiş pirrolidin və (c8, c14) alkil bromidlər əsasında kation-aktiv səthi-aktiv maddələrin sintezi və xassələri

Nusalova N.X, Bunyadzade A.M, Ahmedova Q.C*

Utilization of plastic waste in the production of concrete

Şirinov T.T. , Naibova T.M.*

Modifikasiya olunmuş yüksək sıxlıqlı polietilen əsaslı kompozitin alınması

Məmmədova Z.N , Məmmədov İ.Q.*

Neft kimya sənayesinin ekoloji problemləri

Mustafayeva G. B., Paşayeva A.Ə.*

Kimya fənninin tədrisində istifadə olunan praktik metodların nəzəri aspektləri

Mustafayev E. A., Bağiyeva M. R.*

Flüor və Xlorbiogen Element Kimi

BÖLMƏ 4

Dəqiq riyazi və tətbiqi elmlərin dövrümüzdə rolu (Mexanika-riyaziyyat fakültəsi)

20 aprel 2023. Saat: 12⁰⁰ (Mexanika-riyaziyyat fakültəsi otaq717)

İclasın Sədri: Bağirov Şırmayıl

Katib: Əliyev Rəşid

Nəsirzadə S.M., Ələkbərov A.Ə.*

Harmonik analizin inteqral operatorları üçün çəkili qiymətləndirmələr

Tağızadə S.Q., Pənahov M.Q.*

Müntəzəm sanki dövri funksiyaların müxtəlif tərifləri, əsas xassələri, diferensial və inteqral tənliklərin sanki dövri həllərinin tapılması

Xəlilova P.S., Poladov R.Q.*

Bir sinif diferensial operatorların rezolventi haqqında

Mustafayev K.A., Omarova M.N.*

Boundedness of the commutator of maximal operators in generalized morrey spaces

Salmanova X.Z.

Volterra inteqral tənliyinin həllinə bəzi Runqe-Kutta üsullarının tətbiqi

Talıblı.Ş.Z., Abbasov.E.M *

Divarı məsaməli olan borularda mayenin hərəkətinin hidrodinamik modelləşdirilməsi.

Cəfərov E.C. ,M.İ.İsmayılov.*

Çəkili eksponensial sistemin k-freyimliyi

Terçiyeva P.L., İsmayılov M.İ.*

Qrand Lebeq fəzalarında bəzi çəkili eksponensial sistemlərin freymliyi haqqında

Bəşirova R.Ş., Əhmədov Ə.M.*

Fəzasında təsir edən 3 bəndlü üçbucaq operator-matrisin spektri haqqında

Najafli N.R.

On one method for solving Volterra type integral equations with a degenerated Kernel

Qafarova F.Ə., Əliyeva N.B., Tağıyev M.M.*

Sabit en kəsikli boruda qazların hərəkət tənliyi

BÖLMƏ 4

Dəqiq riyazi və tətbiqi elmlərin dövrümüzdə rolu

20 aprel 2023. Saat: 12⁰⁰ (Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi Otaq 409)

İclasın Sədri: Əfəndiyeva Aytəkin

Katib : Ədilxanova Məryəm

Mammadli S.R, Islamov E.H, Bunyadzade A.M, Jafarova K.E.*

Exploring Heat Conduction Analysis Using Partial Differential Equations

Huseynzada A.H., Asgarova B.H.*

İdentification and prevention of information leakage radio-electronic channels

Salahova.Z.H, Quliyev.Ü.F*, Xankişiyev.F.X*

İnformasiya texnologiyaları və onların qlobal innovasiya iqtisadiyyatında rolu

Talibzadə R.A., Qurbanov F.İ.*

Mobil tətbiq ilə oyunların hazırlanması və dizaynı

Nagili A.N., Gurbanov F.İ.*

Video game design and development

Мехтиев С.Н., Курбанов Ф.И.*

Использование метода sfa для создания искусственных интеллектуальных систем

Vahidli R.E.

Müasir informasiya texnologiyaları

Şıxıyeva S.E.

Programlaşdırmanın tətbiq sahələri

Əliyeva L.E., Hübətov Ş.Ə*

İnformatika, data science, mobil tətbiq və oyunların hazırlanması, dizaynı

Qaffarova R.E.

İnformasiya texnologiyaları

BÖLMƏ 5

Müasir texnoloji vasitələrin insan psixologiyasına təsiri

20 aprel 2023. **Saat: 12⁰⁰ (Biologiya fakültəsi otaq 326)**

İclasın sədri: İgidova Emiliya

Katib: Cabbarzadə Lalə

Abbaszadə J.Z., Karamova N.Y.*

Factors causing delinquent behavior of adolescents

Shirinova A.A.

The most common pathopsychological changes in adolescents

Magomedova A.A.

Şizofreniya və onun əlamətləri

Qənbərli Ü.Q.

Yaddaş: kişi və qadın yaddaşı arasındakı fərqlər

Əliyeva Ə.S.

Stressin orqanizmə təsirinin xüsusiyyətləri

Hüseynli S.N., Fəhratlı S.Ə.*

Müasir texnoloji vasitələrin insan psixologiyasına təsiri

Məmmədova.G.E, Quliyeva.S.Y.*

Psixoloji manipulyasiyanın mahiyyəti və ondan qorunma yolları

Nağıyeva S.İ.

Emosional gərginliyin imtahan prosesinə təsiri

Abasova M.Q.

Kiçik stresslərin təhsilə müsbət təsirləri

Sadıxova N.M.

Uşaqlarda travmadan sonra yaranan stress və davranış dəyişikləri

Muxtarova C.M., Mustafayev M.H.*

Fiziki zorakılığa məruz qalmış uşaqların sosial-psixoloji xüsusiyyətinin təhlili

Əfəndiyeva G.R.

Emosional gərginliyin orqanizmə təsiri

Əsədzadə Ə.S.

Yeniyyətlik dövründə zərərli vərdişlər

Bayramova B.Ç., Abbasova A.Ə.*

Yeniyyətlərdə suicidal davranışa meyilliliyin psixoprofilaktikası

Əliyeva Ş.X.

Stress və onun doğuş prosesinə təsiri

Vəlizadə L.R., Allahyarova S.A.*

Somatik xəstəliklər və depressiya

Həsənov N.A., Mustafayev M.H.*

Dindirmə prosesinə hazırlığın səciyyəvi cəhətləri

Əliyev V.R.

Cinayi davranış və psixi anomaliyalar
arasındakı qarşılıqlı əlaqə

Əliyeva S.R.

İmtahan stressinin müsbət və mənfi cəhətləri

Mustafazadə N.Ə.

Qəzəblə mübarizə

Sahibova X.N.

Vest sindromu (VS)

Heydərova N.M.

Yunus Əmrənin ədəbi-fəlsəfi ideyaları

Konfransın bağlanması:

20.04.2023, 17:00